

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Magra skola
i Alingsås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Magra skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Magra skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2022:11024) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Magra skola leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar välfungerande förutsättningar för lärarna att samverka och ser också till att ett lärande sker i kollegiet. Ansvar och mandat för specialfunktionerna är också tydliga. Vidare ser rektorn till att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare och att obehöriga lärare får stöd i sitt arbete. På skolenheten finns ett jämställdhetsarbete som i viss utsträckning genomsyrar undervisningen och rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat ser ut utifrån ett genusperspektiv. Rektorn skapar sig en god bild av verksamheten genom att bland annat följa upp skolenhetens kunskapsresultat och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Dock behöver analysen av resultaten utvecklas, så att främst utvecklingsåtgärder och i viss mån fördelning av resurser ännu tydligare möter de behov som finns på skolenheten.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger goda förutsättningar för lärarna att samverka och ser även till att ett lärande, som ger avtryck i undervisningen, sker i kollegiet. För de specialfunktioner som finns på skolenheten är ansvar och mandat tydliga. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer träffas lärarna varje vecka i olika konstellationer, såsom till exempel arbetslag, arbetsplatsträffar och/eller ämnesgrupper med lärare från andra skolenheter enligt ett rullande schema. Dock finns inga specifika forum för lärarna och elevhälsan att samverka kring undervisningen. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och beroende på forum är det rektorn eller lärarna som styr innehållet. Arbetslagsmöten dokumenteras, så att rektorn kan följa vad som avhandlats, och hen träffar också arbetslagsledaren varje vecka för att bland annat stämma av nuläget och planera innehållet på kommande möten utifrån identifierade behov. Rektorn ser också till att det sker ett lärande i kollegiet som ska ge avtryck i undervisningen genom att lärarna, under ledning av förstelärarna, träffas tillsammans med grannskolan minst en gång i månaden för kompetensutveckling. Vad uppdragen som arbetslagsledare och förstelärare innebär är tydligt, och rektorn berättar att fördelningen av uppgifter mellan de sistnämnda nyligen ytterligare har klargjorts.

I granskningen framkommer vidare att rektorn ser till att obehöriga lärare får introduktion och stöd samt att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare. Obehöriga lärare får stöttning genom att behöriga lärare har huvudansvaret för deras undervisning och bedömningsarbete. Genom såväl muntlig som skriftlig information ser rektorn till att alla lärare tillämpar skolans arbets- och förhållningssätt. Till exempel finns tydliga instruktioner gällande frånvarorapportering och dokumentation av elevernas kunskapsresultat.

Jämställdhetsarbete

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det på skolenheten bedrivs ett i vissa delar strategiskt arbete med jämställdhet. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat ser ut utifrån ett genusperspektiv. Visserligen har rektorn i sin uppföljning hittills inte sett några signifikanta skillnader mellan flickors och pojkars resultat, men uppger att statistiken ändå fortlöpande granskas utifrån detta perspektiv för att uppmärksamma eventuella förändringar. Vidare framgår att lärarna arbetar för att utmana traditionella värderingar och förhållningssätt, bland annat genom att välja högläsnings- eller läsecirkelsböcker utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Delar av elevhälsan besöker klasserna en gång per år och arbetar då med materialet "stopp min kropp" där vissa frågor kring könsnormer kommer in. Rektorn har också, genom att prata om området på arbetslagsträffar och genom en fortbildningsinsats kring sexualitet och samtycke initierat ett arbete som i vissa delar berör jämställdhet på skolenheten. Rektorn säger dock att arbetet kan utvecklas, bland annat kring att behandla och bemöta flickor och pojkar på ett likvärdigt sätt.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en god bild av verksamheten genom att följa upp kunskapsresultat, hur värdegrundsarbetet inkluderas i undervisningen och hur undervisningen bedrivs. Även tryggheten på skolenheten följs upp, vilket beskrivs närmare i området *Trygghet och studiero*. Av inskickat material och intervjuer framgår exempelvis att elevernas kunskapsresultat kontinuerligt följs upp på lärarnas återkommande veckoreflektioner som mynnar ut i delanalyser. I slutet av läsåret sammanställer rektorn och lärarna resultaten i kvalitetsrapporten. I detta arbete jämförs exempelvis flickors och pojkars resultat och även skillnader mellan årskurser, klasser och vissa ämnen uppmärksammas. Rektorn noterar att skillnaderna i resultat mellan olika årskurser är större än skillnaderna mellan könen. När det gäller uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen säger lärarna att de i det systematiska kvalitetsarbetet får svara på frågor om värdegrundsarbetet och

hur det integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektorn följer upp bland annat att lärarnas undervisning utgår från styrdokumentet genom återkommande lektionsobservationer och genom att ta del av lärarnas planeringar och lärloggar på skolans lärplattform.

Av Skolinspektionens granskning framkommer att rektorns analys av resultaten behöver utvecklas, så att utvecklingsåtgärder och i viss mån fördelning av resurser ännu tydligare möter de behov som finns på skolenheten. Av inskickat material och intervjuer framgår bland annat, som tidigare nämnts, att det finns skillnader i resultaten mellan årskurser och ämnen på skolenheten. Dessa omständigheter har visserligen uppmärksammats i uppföljningen, men några förklaringar med relevanta belägg, utifrån undervisningens genomförande eller de förutsättningar som finns, har inte tagits fram. Därför har rektorn och lärarna ingen samlad förklaring till varför resultaten ser ut som de gör. Både representanter för elevhälsan och lärarna säger också att analysen på skolenheten behöver utvecklas. Av granskningen framgår till exempel att det enbart är i ämnet kemi som samtliga elever i årskurs 6 uppnått kunskapskraven 2022 och att även många av eleverna i årskurs 4-6 når målen i SO. För det första resultatet ges inga förklaringar och för det senare anges som troliga orsaker att undervisningen är varierad och att man återkommande repeterar begrepp. Dock saknas relevanta belägg som stödjer detta antagande. De förklaringar till resultaten som framkommer i övrigt relaterar enbart till eleverna, såsom bland annat bristande studieresultat på grund av stor frånvaro. På skolenheten har de tagit fram prioriterade utvecklingsområden såsom elevmedverkan, utökat samarbete mellan skola och fritidshem samt kompetensutveckling för rektorn och lärarna inom sexualitet, samtycke och relationer. Dessa grundar sig inte heller i en analys av de bakomliggande orsakerna till resultaten som bland annat hur undervisningen genomförs och de förutsättningar som finns. När det gäller fördelning av resurser, och uppdelning i undervisningsgrupper, framkommer att denna i viss utsträckning utgår från en analys av resultat. Utgångspunkten i uppdelningen i undervisningsgrupper är antalet elever i varje årskurs, men den sker också utifrån en analys av förutsättningar och behov hos eleverna. I de grupper där det finns större behov läggs mer resurstid i form av extra personal. I de ämnen där resultaten är något lägre, som till exempel matematik, delas klasserna upp i mindre årskursvisa undervisningsgrupper. Rektorn har också, genom att ta in en extra resurs i form av en speciallärare, genomfört en riktad satsning till de elever som riskerar att inte nå målen i läsning och matematik.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn visserligen följer upp resultat i verksamheten och gör en jämförande analys, men att rektorn i begränsad utsträckning sätter resultaten i relation till undervisningens genomförande och de förutsättningar som finns. Detta trots att rektorn bland annat skaffar sig en bild av undervisningen genom återkommande lektionsobservationer. Rektorn har förvisso fattat beslut om utvecklingsområden, men det finns en risk att dessa inte har någon koppling till de bakomliggande orsakerna till resultaten. Att rektorn inte väger in undervisningens genomförande och de förutsättningar som finns på skolenheten gör att analysen inte visar vilka framgångsfaktorer och utvecklingsbehov som finns i verksamheten. Detta medför i sin tur risk för att eventuella utvecklingsområden förbises.

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen. Rektorn behöver således följa upp elevernas resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar för undervisningens genomförande för att skaffa sig ett underlag för analys. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn vidare besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder. Att utgå från orsaksanalysen innebär att insatserna är behovsanpassade för skolenhetens verksamhet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar analysen av skolans resultat genom att analysera hur olika resultat samvarierar med den undervisning som bedrivs samt andra förutsättningar som skolan har. Variationer och skillnader mellan elevgrupper, klasser, ämnen och kön behöver belysas och sättas i relation till undervisningens kvalitet samt andra förutsättningar för undervisningens genomförande. Det är viktigt att söka förklaringar och orsaker till varför måluppfyllelsen ser ut som den gör och synliggöra vilka åtgärder man bör vidta för att förbättra resultaten. Analysen bör således ge en bild av både vilka framgångsfaktorer och utvecklingsbehov som finns. I analys- och utvecklingsarbetet behöver såväl rektor, lärare som elevhälsa vara delaktiga. Rektorn behöver även fatta beslut om utvecklingsinsatser som ska genomföras, utifrån de behov man uppmärksammat, och tillsammans med personalen följa upp att dessa får avsedd effekt. Att utgå ifrån orsaksanalysen innebär att insatserna är behovsanpassade för skolans verksamhet. Insatserna kan därmed också utjämna eventuella skillnader inom skolan, mellan lärare, ämnen och årskurser. En del av ett utvecklingsarbete kan vara att se till att lärare ges

kompetensutveckling med utgångspunkt i de identifierade behoven, eller att justera organisationen för att möta de behov som uppmärksammas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Eleverna på Magra skola får en undervisning som i de flesta delar främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är målfokuserad, väl varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är den strukturerad, med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar och logiskt flöde i uppgifterna och det förekommer också tydliga avslut. Innehåll och arbetssätt är överlag anpassat till aktuell elevgrupp och undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna har även höga förväntningar på eleverna. Däremot ges eleverna i begränsad omfattning möjlighet att reflektera över och få strategier för sitt eget lärande, och får enstaka möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande. Eleverna saknar också möjligheter att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningen på Magra skola är målfokuserad, i hög grad varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är undervisningen välstrukturerad, med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar och logiskt flöde i uppgifterna. Tydliga avslut förekommer också, som till exempel att lärare berättar för eleverna vad som ska behandlas på nästa lektion. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer bland annat att lärarna stöttar och hjälper eleverna på ett aktivt och adekvat sätt. Till exempel går samtliga lärare runt bland eleverna under arbetet och ser till att de kommer igång och kommer vidare med uppgifterna. När det gäller struktur inleds samtliga observerade lektioner med att lärarna, mer eller mindre utvecklat, berättar vad lektionen ska handla om. Några av dem har också i förväg antingen skrivit eller satt upp den uppgift lektionen ska starta

med på tavlan. Det förekommer även att lärare på ett tydligt sätt återknyter till vad som tidigare gjorts i ämnet. Även om ingen av lärarna på de observerade lektionerna förklarar syftet kopplat till läroplanen framgår dock i intervju att de, när lektionen ingår i en serie kring samma avsnitt, gör det när arbetsområdet inleds. Flera av eleverna uppger att de har fått veta vad som står i läroplanen och att deras lärare också förklarar varför de ska göra olika saker utifrån den. På skolenheten har man sedan tidigare arbetat med en gemensam struktur för lektionerna. Lärarna varierar undervisningen under lektionsobservationerna genom att på ett välfungerande sätt växla mellan olika arbetssätt, som till exempel att låta eleverna arbeta med skriftliga och muntliga arbetsuppgifter, genomföra praktiska moment eller se på film. Arbetsformerna varierar också genom att eleverna växelvis får arbeta enskilt, i par/grupp och i helklass. Lärarna ger också exempel på att de varierar undervisningen exempelvis genom att låta eleverna arbeta med "utematte", gå på digitala museibesök eller i samverkan med föräldraföreningen bjuda på mat från olika länder de läst om i geografi.

Stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt generellt är anpassat till aktuell elevgrupp samtidigt som arbetet i viss mån stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av inskickade dokument, lektionsobservationer och intervjuer framgår att de åldersblandade grupperna möjliggör för elever att arbeta med uppgifter på en för dem anpassad nivå. Dock är uppgifterna på de observerade lektionerna desamma för samtliga elever och av samma svårighetsgrad, och rektorn säger att hen hade önskat att se ännu mer individanpassning. Elever uppger att de, om de blir klara med de gemensamma uppgifterna, har möjlighet att lära sig mer. Till exempel har de i en klass i SO fått läsa fördjupningstexter om franska kungar. Eleverna säger också att de får den hjälp de behöver i skolarbetet. Lärarna i de lägre årskurserna berättar att de, tillsammans med lärare på grannskolan, arbetar med att utveckla undervisningen i matematik så att den blir mer differentierad. Skolinspektionen rekommenderar att detta arbete också sprids till andra ämnen och årskurser.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna har höga förväntningar på eleverna. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer till exempel att lärarna ger eleverna beröm när de presterat väl. Under några av de observerade lektionerna uppmuntrar lärarna både enskilda elever och hela klassen genom att säga till exempel: "Bra jobbat" eller "Snyggt". Eleverna säger att de upplever att de får beröm om de gjort något bra och rektorn berättar att lärarna vid redovisningar av bland annat temaarbeten uppmärksammar goda exempel. Lärarna skapar vidare ett tillåtande

klimat i klassrummen där det till exempel upplevs som "OK" att som elev svara fel. Eleverna säger att alla säger fel ibland och att ingen i klassen eller läraren reagerar negativt på det. När det gäller lärarnas förväntningar på eleverna framkommer också att både rektorn och lärarna beskriver dessa som höga.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna i viss omfattning får möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande genom att de ges strategier för detta i undervisningen. Av intervjuer framkommer visserligen att eleverna inte har uppfattat att de i undervisningen pratar om olika sätt att lära, men lärarna ger exempel på hur de arbetar med att ge eleverna strategier. Till exempel beskriver en lärare att hen låter eleverna träna på olika sätt att lära sig, till exempel genom tankekartor, så att eleverna får prova och se om det passar dem. En annan lärare berättar att hen, genom tydliga instruktioner för hur eleverna ska gå vidare i olika uppgifter, ger dem en trygghet i hur de ska arbeta.

Skolinspektionens granskning visar vidare att det på skolenheten i stort saknas ett arbetssätt där eleverna är med i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Visserligen framgår att enskilda lärare involverar elever i olika former av utvärderingar i slutet av dagen eller efter genomfört moment när det gäller vad de lärt sig eller hur arbetet fungerat, men det framkommer också att eleverna i övrigt ges begränsat inflytande när det gäller att planera och utvärdera undervisningens innehåll. När det gäller elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen uppger eleverna att det skiljer sig åt mellan lärarna om de tar reda på vad eleverna kan om ett område vid uppstart. Vidare säger eleverna att det också är skillnad mellan lärare i vilken grad de låter eleverna vara med och påverka arbetsformer och redovisningsätt. Till exempel frågar enstaka lärare om eleverna vill ha prov eller skriva en text, medan andra blott och bart säger till dem vad de ska göra. Eleverna säger också att emellanåt kan lärarna fråga dem om de vill arbeta ensamma, i par eller i grupp. I granskningen framkommer att man på skolenheten diskuterat elevinflytande utifrån att det området, i förhållande till andra i Skolenkäten, blivit något lägre värderat av eleverna. Dock har lärarna inte pratat med varandra om hur man kan ge eleverna inflytande, utan diskussionen har mer handlat om att tydliggöra för eleverna när de är med och påverkar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det på Magra skola saknas arbetssätt där eleverna på ett påtagligt sätt är delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Även om elever kan ges inflytande över undervisningens former ges de i övrigt mycket begränsat utrymme för delaktighet när det gäller att planera undervisningens innehåll och arbetssätt. Vidare får eleverna inte, på ett systematiskt sätt, utvärdera undervisningen.

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och enligt läroplanen ska läraren till exempel tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt utpekat ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så ett aktivt elevinflytande gynnas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna under ledning av rektorn arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planeringen och utvärderingen av undervisningen. Till exempel behöver lärarna beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planeringen och genomförandet av undervisningen. Det kan vara allt från att undervisningens innehåll präglas av elevernas erfarenheter till att eleverna bidrar med idéer om innehåll, arbetssätt och arbetsformer. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt. Detta är särskilt viktigt om undervisningen inte fungerar, så att läraren har möjlighet att förändra upplägg och genomförande i befintlig undervisningsgrupp.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På Magra skola genomförs ett välfungerande och samlat arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Det förebyggande arbetet på skolenheten med att skapa en lugn studiemiljö är välfungerande och det finns även en samsyn kring hur lärarna ska agera när studieron brister. Skolenheten arbetar också medvetet, utifrån

en analys av situationen på skolan, för att skapa trygghet. Även elevernas trygghet på sociala medier omfattas av detta arbete.

Studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett förebyggande och samlat arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Detta arbete medför att eleverna på ett välfungerande sätt ges möjlighet att arbeta med sina uppgifter utan att bli störda. Lärarna vidtar relevanta åtgärder för att skapa en lugn miljö och det finns i stort en samsyn kring hur lärarna ska agera om studieron skulle brista. Av intervjuer, inskickade dokument och lektionsobservationer framgår att det finns uttalade gemensamma överenskommelser, såsom att eleverna har fasta platser och att lärarna ska vara tydliga med vad lektionen ska innehålla och vad som förväntas av eleven. Eleverna får också på ett påtagligt sätt komma med förslag och påverka vilka regler som ska gälla i klassrummet. När det gäller hur lärarna ska agera när studieron brister framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt som innebär att lärarna ska uppmärksamma eleverna på om ljudnivån är för hög. Att arbetet med studiero är välfungerande överensstämmer med att elever i årskurs 5 på Magra skola våren 2022 värderade området studiero högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket. Dock framkommer i intervjuer att när det gäller andra ordningsstörningar än hög ljudnivå finns inga gemensamt framtagna riktlinjer. Detta kan, enligt rektorn, bero på att man på skolan inte haft några större problem eller incidenter. Skolinspektionen rekommenderar att lärarna och rektorn tillsammans diskuterar och tar fram riktlinjer för hur man ska agera vid olika scenarion när studieron brister. Detta för att ha en beredskap och trygghet om det inträffar allvarigare ordningsstörningar.

Trygghet

Granskningen visar att det på skolenheten bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att elevernas upplevelse av trygghet, förutom genom olika enkäter, också tydligt kartläggs genom frågor vid utvecklingssamtal och olika typer av trygghetsvandringar. Lärarna analyserar fortlöpande tryggheten, till exempel genom att denna är en stående punkt på arbetslagsmötena. Tryggheten tas också upp i arbetslagets systematiska kvalitetsarbete, bland annat genom delanalyser sex gånger per läsår. Dessa analyser tar även rektorn del av. För att upprätthålla och utveckla elevernas upplevelse av trygghet vidtas relevanta förebyggande och främjande åtgärder såsom exempelvis att lärarna är rastvakter, att elever i årskurs 6 medverkar på lektioner hos årskurs 1 och att det anordnas gemensamma aktivitetsdagar där de äldre eleverna agerar faddrar åt de yngre. Vidare är eleverna årligen reellt delaktiga i framtagandet av ordningsregler på skolan. När det gäller elevernas trygghet och säkerhet på nätet sker ett

systematiskt arbete kring bland annat "nätetik" främst i årskurserna 4-6. Där tas till exempel upp vad man får och inte får skriva om andra personer på sociala plattformar. Att resultatet av ovanstående arbete är framgångsrikt styrks både i intervjuer och av att det samlade resultatet för området trygghet i Skolenkäten för elever på Magra skola i årskurs 5 våren 2022 är betydligt högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn ger lärarna möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg genom att de har möjlighet att samverka med ämneskollegor från andra skolenheter. Detta gäller dock i nuläget inte samtliga ämnen. Vidare analyserar rektorn i begränsad utsträckning skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser och för inte diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Rektorn analyserar inte heller eventuella skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och bedömningar/terminsbetyg.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg, men denna möjlighet gäller inte alla ämnen. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att lärarna i de lägre årskurserna använder Skolverkets bedömningsstöd för att kvalitetssäkra sina omdömen. Vidare har lärarna på skolenheten möjligheter att samverka med andra skolenheter i några ämnen, såsom svenska och matematik, när de gör sina omdömen och sätter sina betyg. Till exempel har sambedömning med andra skolor skett i ämnet svenska genom en gemensam skrivuppgift för årskurserna 1-6 i skolområdets alla skolor. Syftet med uppgiften var både att se progressionen mellan årskurserna och att se om lärarna tolkar kunskapskraven på ett likvärdigt sätt. Vidare finns gemensam tid avsatt för sambedömning av de nationella proven i årskurs 3 och 6 för skolområdets alla skolor under våren. När det gäller samverkan inom andra ämnen framkommer att det

tidigare har funnits, men att detta har legat nere under pandemin och inte återupptagits därefter. Lärarna säger att det är svårt att genomföra sambedömning inom skolenheten, eftersom den är liten och det därmed saknas kollegor som undervisar i samma ämne i samma årskurser. För att kvalitetssäkra bedömningen och betygssättningen i de ämnen där obehöriga lärare undervisar har rektorn säkerställt att behöriga lärare har huvudansvaret både för undervisningen och för bedömningen.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn i liten utsträckning analyserar skillnader i bedömning och betyg i olika ämnen och årskurser och inte för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer visserligen att rektorn följer upp kunskapsresultaten, som beskrivits i området *Rektors ledarskap*, men hen genomför inga jämförelser eller eventuella orsaksanalyser utifrån perspektivet likvärdig bedömning och betygssättning av till exempel de skillnader mellan årskurser över tid som uppmärksammats. Visserligen säger rektorn att hen funderat över varför enskilda elever presterat bättre hos en lärare än hos en annan, och även gjort reflektionen att lärarna på skolenheten är mer återhållsamma än lärare på andra skolenheter när det gäller bedömning av nationella prov, men hen säger också att det inte är något som hen kommunicerat med lärarna. Rektorn har inte heller analyserat eventuella skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen/terminsbetyg, eftersom hen inte sett några större avvikelser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i begränsad grad analyserar skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser och inte har fört någon diskussion med lärare utifrån identifierade avvikelser. Rektorn genomför inga jämförelser och eventuella orsaksanalyser kring eventuella skillnader, exempelvis över tid eller mellan ämnen och årskurser i ett likvärdighetssyfte.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett arbete med att följa upp och analysera lärarnas omdömen och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Om betyg och omdömen och övriga bedömningar görs på olika grunder och skiljer sig mellan lärare, finns en risk för att dessa inte överensstämmer med elevernas faktiska kunskaper. Det kan också medföra att elever i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas i tid och på lika grunder. Om avvikelser framkommer i analysen behöver rektorn ta reda på orsakerna. Detta för att rektorn ska kunna fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har gjort olika tolkningar av styrdokumentet, eller att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt. Rektorn behöver också, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med enskilda lärare eller med hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser. Syftet med åtgärderna bör vara att höja likvärdigheten vid betygssättningen och bedömarkompetensen på skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

X Christina Sjögren

Föredragande

Signerat av: Christina Sjögren

I handläggningen av ärendet har även utredare Kaiwan Adl Zarabi och Camilla Adler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 31 januari 2023 och genomförde en digital intervju med rektorn den 1 februari 2023. Besöket och intervjun genomfördes av utredarna Kaiwan Adl Zarabi och Christina Sjögren.

Magra skola är en kommunal grundskola i Alingsås kommun. Läsåret 2022/2023 har skolenheten cirka 50 elever i årskurserna 1-6. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning vid Magra skola i Alingsås kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 3: Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: